

Halle

29

1731, 24

FACVLTATIS JVRIDICÆ
DECANVS,

JO. PHILIPPVS

Streit, JCTVS,

EMINENTISSIMI AC SERENISSIMI PRINCIPIS
ELECTORIS MOGVNTINI CONSILIA-
RIVS REGIMINIS,

L. B. S.

ERFORDIÆ,

Typis JOH. CHRISTOPHORI HERINGII,
Acad. Typogr.

ACADEMIAE IURIDICAE
DECANVS
JO. PHILIPPVS
CIVIS

EMINENTISSIMI AC SERENISSIMI PRINCIPIS
ELECTORIS MONTANI CONSILII
RIVS REGIARIVS

1708

ERFORDIAE
Typis JOH. CHRISTOPHORI HERINGII
Acad. Typogr.

Natura jurisprudentiæ colligitur, ex
ejus definitione in *§. i. inst. de j. & j.*
hiscæ verbis: *Est divinarum atque hu-*
manarum rerum notitia, justi atque in-
justi scientia. Alii eam definiunt,
quod sit habitus practicus, quo ju-
stitia in actiones hominum civiles
introducitur. Quod enim sit qualitas homini super-
veniens, ac in censum pertineat habituum, nemo ne-
gabit; sed an virtutis encomio digna sit, inter se Autho-
res discrepant. Quamvis autem vocabulum virtutis
in sententias varias abeat, hoc loco tamen sumitur pro
vigore animi, quo homo idoneus redditur ad operatio-
nes, naturæ suæ consentaneas præstandas; & com-
modissime refertur ad habitum prudentiæ, quæ defi-
nitur, *quod sit habitus intellectualis cum rectâ ratione acti-*
vus eorum, quæ bona sunt homini. De quâ si dixerò, quod
sit Magistra universæ honestatis, ac Regina omnium
virtutum moralium, non erravero. At ea non bene-
ficio naturæ, sed longo usu, ac indefesso studio compa-
ratur.

ratur. Hinc juvenes imprudentes audiunt, quia desti-
tuuntur experientia, à quâ, operoso plurium annorum
partu, gignitur prudentia, quâ vel disponimur ad vitam
secundum leges honestatis transigendam: vel idonei
reddimur ad alios rectè gubernandos. Potest tamen
etiam jurisprudentia dividi in naturalem latè vel im-
propriè, & strictè sumptam; illâ intelligimus ea, quæ
sunt consentanea rationi naturali, non tamen ab ea
præcepta; item ea, quæ sunt dissentanea rectè rationi,
non tamen ab ea prohibita. Et hæc juris naturalis
notitia latissimè patet: cujus pars magna solet transi-
re in leges per jura positiva, quæ sæpe illis, quæ hujus
juris sunt, superaddunt vim & obligationem legalem:
ut liquet passim ex jure canonico & civili. Pars econ-
tra solet relinqui in statu suo naturali: de illis tamen
quæ huc pertinent, non semper satis convenit, ne qui-
dem inter Eruditos; ut constat ex frequenti dissensu
Doctorum circa probabilitatem, & improbabilitatem
opinionum in re morali. Hinc colligitur, hanc natu-
ralem jurisprudentiam plurimum pendere ab ingenii
& judicii sagacitate, prudentiâ, diligenti cultu & exerci-
tio: quin & maximè huc conferre scientiam juris pos-
sitivi, præsertim Canonici & Romani; quod, si aliqua
parte deficiat, ita ut casus propositus nullâ probabili
ratione vel interpretatione inde queat resolvi, prout
frequenter accidit in humanis legibus, quippe quæ
non possunt sigillatim omnes articulos, casus, & hypo-
theses particulares decisione suâ complecti *L. 12. ff. de
LL. recurrendum est ad jus & æquitatem naturalem, &
inde supplendus defectus juris positivi.* Indicat hoc
ipsum *JCtus. in L. 2. §. 5. ff. de aq. S. aq. plur. arcend. ibi:*

Hec

Hæc æquitas suggerit, etsi jure deficiamus. Et Modestinus in L. 13. §. 7. ff. de excusat. tutor. ibi: *Sufficit fidem firmare ex ipsa naturali justitia.* In defectu enim omnis juris positivi debet extare alia norma aut mensura justii & injusti. Sed hæc non potest esse alia, quàm lex vel æquitas naturalis, cum natura non deficiat in necessariis. Si itaque jus positivum sit obscurum & incertum, econtra jus & æquitas naturalis clara, certa, & indubitata, standum est juri naturæ certo, indeque jus positivum dubium interpretandum est ex jure claro & certo, positivum ex jure naturali, Humanum ex Divino, Civile ex Canonico, scriptum ex non scripto; & econtra. Semper tamen, quantum potest fieri, jura juribus concordanda sunt. Jurisprudentia positiva, quæ est notitia eorum, quæ cauta sunt jure positivo tanquam justa vel injusta, pro obtinenda justitia positiva, potest scindi in tot partes, quot sunt universim species juris positivi: ut nempe alia sit, & dicatur jurisgentium, alia Juris Divini, alia Humani, & hæc iterum vel canonica, vel civilis; hæc verò vel Attica, vel Spartana, vel Romana. Ubi tamen circa Romanam monendum, eam non esse merè positivam, sed ex magnâ parte naturalem. Hinc Hahnus ad Wesenbec. de j. & j. Romana jurisprudentia, ait, tantum ratione gentis, à quâ profecta est, denominatur Romana: reapse (intellige majorem partem) est universalis, solidis justii & injustii rationibus per omnia fere insertis, ad normam illius universalis composita, cum ea conjuncta, & ad eam revocata. Rachel. in præfat. inst. ait: *Jurisprudentiæ Romanæ libri non tantum sua & Romana jura complectuntur, legibus merè arbitrariis proposita, sed & eximias juris naturalis commentationes.* Et

alibi: *Expendat quis totum Digestorum Volumen, & de-
prehendet juris naturalis sciens, hujus solidâ cognitione
Fictorum infinitas, easque justinianæ conclusiones subnixas
esse.* Quare etiam jus Romanum ab aliis Europæ Gen-
tibus passim receptum est, præsertim in illis casibus,
ubi deficiunt jura patria. Porro dividitur jurispruden-
tia in Theoricam & practicam. Illa consistit in sola &
nuda cognitione præceptorum, seu legum juris, non
transferendo eas ad usum, sive non applicando ad
actiones hominum, pro obtinenda earum justitia. Pra-
ctica jurisprudentia est, cum quis jura rectè cognita
novit ex arte applicare ad negotia hominum, eadem-
que pro re nata sic applicat. Inde sequitur ad theoriam
juris pertinere, jus exactè interpretari, in id commentari,
de eo disputare, & plura alia. Econtra ad praxin inter
alia pertinere, jus partibus dicere, cognoscere, patro-
cinari clientibus, vel orare causas in foro, leges appli-
care factò, ostendere quatenus partes in suo toto, ejus-
demque vi & efficacia comprehendantur, secundùm
L. in toto 113. ff. de R. I. Et an semper specialia genera-
libus insint, secundùm *L. semper 147. d. r.* Quam le-
gem pro lectione cursoria elegit

NOBILIS ET CLARISSIMVS
DOMINVS
CAROLVS EHREGOTT
BOERNERVS,

Drebachio-Misu.

Natus Drebachii in Hermunduris, anno Christi
MDCCV. patre viro Reverendo Dn. JOANNE DAVI-

DE

DE BOERNERO, liberalium artium Magistro, & istius, ad Ephoriam Annæbergensem spectantis, ecclesiæ, per triginta, & quod excurrit, annos, optime merenti, matre autem SUSANNA MARGARITA, e gente *Reben- trostiorum*, per Electoratum Saxonix quondam non in- celebri oriundus. Parentibus hisce, prout vitales post Deum ortus, innumeraque alia beneficia debet, ita & imprimis ea, quæ, in studiis incrementa cepit, iisdem in acceptis refert. A puero enim bonas litteras deamare cœpit, proindeque in ædibus primum paternis, priva- tum, mox etiam in Lyceo Chemnicensium publico, M. DANIELIS MÜLLERI & *Divi nunc M. CHRISTIANI HENRICI WEISII*, opera usus, per septem annos con- tinuos, iis artibus, quibus hæc ætas impertiri solet, li- beraliter imbutus fuit, ad altiora dehinc pergens, ha- bita oratione publica de judiciis Romanorum centum viralibus, Chemnicensium subsellia liquit, annoque MDCCXXIV. Lipsiam, bonarum artium illam mër- caturam, se contulit, animumque ad jurisprudentiam appellens, in Philosophicis MÜLLERI *arque* BIRN- BAVMI, in Juridicis vero KÆSTNERI, DINCKLERI, B. MENCKENII, WEIDLINGII, RIVINI, & qui pri- mo nominandus erat, RECHENBERGII ab ore assidue pependit, cumque ex mente Divi Justiniani quinquen- nium ferme ibi exegisset, a Facultate Juridica Lipsiensi ad Examen pro Praxi, quod dicunt, admissus fuit, ela- boratisque speciminibus consuetis, Dresdæ tandem co- ram summo Electoratus Saxonici Regimine in nume- rum advocatorum est relatus, ex quo in Præfecturis ejusdem Electoratus, Wiesenburgensi & Stollbergensi ad quartum usque annum Actuarii munus rite obiit, causis
nunc

nunc in foro perorandis operam daturus; Id quod, quo feliciori fiat successu, summos in utroque jure honores a Facultate nostrâ Juridicâ, ideoque ad consuetum examen rigorosum admitti decenter petiit. Petitioni huic annuimus, & more consueto, Textus ex utroque jure resolvendos eidem transmisimus, quos in examine exacte resolvit, & ad quæstiones propositas tam solidè respondit, ut ad ulteriora specimina admissus, supremisque juris honoribus unanimi consensu dignus judicatus sit. Quare proximâ die Mercurii, quæ erit 31. Octobr. horis consuetis ad *dict. L. Semper. 147. ff. de R. I.* lectionem cursoriam, eâque finitâ, Disputationem Inauguralem, DE PROBATIONE PRO EXONERANDA CONSCIEN- TIA, habebit. Ad quos actus solennes Magnificus Dominus Rector, nec non Domini Proceres & Cives Academici perhumaniter invitantur. Publicatum sub Sigillo Facultatis Juridicæ die XXVIII. Octobr. MDCCXXXI.

ULB Halle

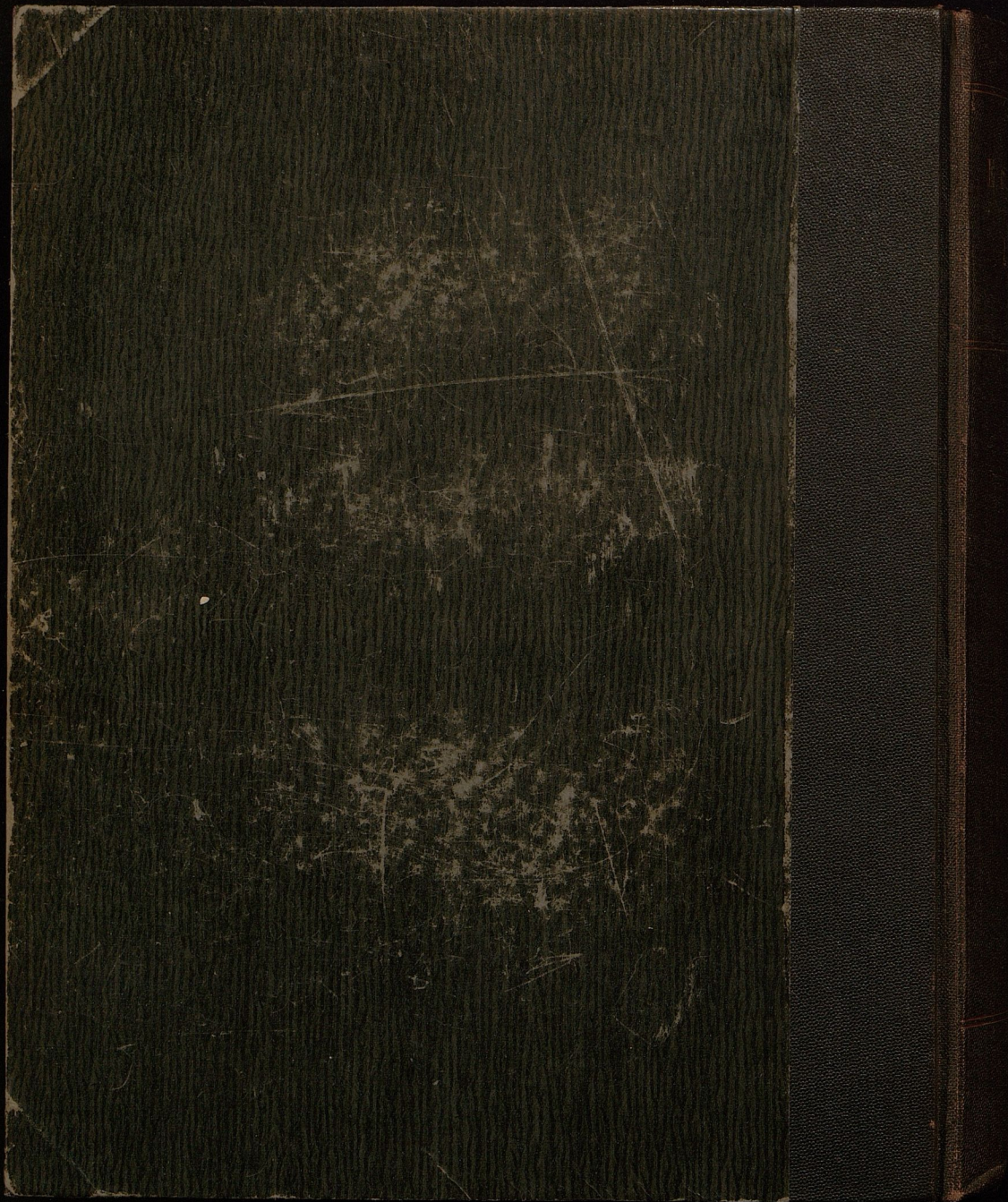
3

005 367 751

VD 78

29

1731, 24

FACULTATIS JURIDICÆ
DECANVS,
JO. PHILIPPVS
Streit JCTVS,

EMINENTISSIMI AC SERENISSIMI PRINCIPIS
ELECTORIS MOGVNTINI CONSILIA-
RIVS REGIMINIS,

L. B. S.

ERFORDIÆ,
Typis JOH. CHRISTOPHORI HERINGII,
Acad. Typogr.

